

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Informatică
1.3 Departamentul	Informatică
1.4 Domeniul de studii	Informatică
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Securitatea informației

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Logici de încredere în securitatea informației						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. Cristian-Dumitru Masalagiu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Dr. Cristian-Dumitru Masalagiu						
2.4 An de studiu	2	2.5 Semestru	2	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					138
Tutoriat					0
Examinări					2
Alte activități					2
3.7 Total ore studiu individual					180
3.8 Total ore pe semestru					240
3.9 Număr de credite					8

4. Precondiții

4.1 De curriculum	Absolvirea unui curs de „Logică pentru informatică”
4.2 De competențe	-

5. Condiții

5.1 De desfășurare a cursului	-
5.2 De desfășurare a laboratorului	-

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Cunoaște conceptele de bază legate de sistemele de securitate și comunicarea prin protocoale specifice în sistemele multiagent.</p> <p>C2. Înțelege modalitatea de a construi logici noi pentru a analiza protocoalele de securitate și a demonstra corectitudinea funcționării acestora.</p> <p>C3. Stăpânește logicile clasice (LP, LP1) precum și câteva logici neclasice cum ar fi: logica modală (MD), logicile temporale cutimp liniar și ramificat (LTL, CTL, CTL*).</p> <p>C4. Și-a însușit conceptele de bază legate de logicile epistemice în general și logicile de încredere în particular (cum ar fi BAN, GNY sau Svo).</p> <p>C5. Este capabil să folosească practic, pentru demonstrații într-un sistem deductiv sau pentru a arăta satisfiabilitatea unei formule, undemonstrator automat (Isabelle sau HOL), un model-checker (MCMAS sau TLC), sau un SMT-solver (de exemplu, Z3).</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Colaborează în echipă pentru atingerea unui obiectiv comun.</p> <p>CT2. Utilizează competent atât softuri comerciale dedicate, cât și instrumente formale pentru dezvoltarea de noi competențe.</p> <p>CT3. Prezintă coerent în fața unui public soluțiile propuse.</p>

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general	Capacitatea de a analiza și de a demonstra corectitudinea funcționării, cu ajutorul logicii formale, a oricărui protocol criptografic de securitate utilizat pentru comunicare într-un sistem multiagent.
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Explice diferențele dintre diverse logici care pot fi utilizate în scopul amintit. ▪ Utilizeze, fără implicarea directă a unui computer, sistemele deductive specifice (de exemplu SD-BAN sau SD-GNY). ▪ Analizeze, cu ajutorul logicii, vulnerabilitățile unor protocoale existente; să creeze noi protocoale sau chiar noi logici pentru analiza acestora. ▪ Utilizeze demonstratoare automate, model-checker-e, SMT-solver-e comerciale existente pentru raționamentele specifice logicilor de încredere trecute în revistă la curs. ▪ Descrie și să traducă din limbaj natural într-un limbaj intermediar și în unul formal bazat pe logică un protocol de securitate și specificațiile funcționării corecte a acestuia.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații
1.	Recapitulare: logica aristotelică (LP , LP1), sisteme de securitate, protocoale criptografice de comunicare în sisteme multiagent	Expunere, demonstrație, exemplificare	2 ore
2.	Logica modală clasică (MD), logica temporală cu timp liniar (LTL) și ramificat (CTL , CTL*)	Expunere, demonstrație, exemplificare	2 ore
3.	Logici epistemice, cunoștințe (Knowledge) și credințe (Beliefs)	Expunere, dezbatere, exemplificare	2 ore

4.	Măsuri ale „distanței” dintre K-B	Expunere, dezbateri, demonstrație	2 ore
5.	Logica justificărilor plauzibile (<i>Logic of Plausible Justification</i>) în sistemele multiagent	Expunere, dezbateri, demonstrație	2 ore
6.	Logici calitative și cantitative; proprietăți de securitate (<i>authenticity, anonimity, observability etc.</i>)	Expunere, demonstrație	2 ore
7.	Protocoale criptografice de securitate în sisteme multiagent (generice, didactice, dedicate); <i>forma abstractă</i> a protocoalelor	Expunere, dezbateri	2 ore
8.	Logica BAN (Burrows, Abadi, Needham) în contextul dat de modelul Dolev-Yao (MDY)	Expunere, dezbateri, exemplificare	2 ore
9.	Sintaxa BAN în BNF (Backus-NaurForm); <i>formule și propoziții</i>	Expunere, exemplificare	2 ore
10.	Sistemul deductiv SD-BAN ; <i>axiome și reguli de inferență</i>	Expunere, demonstrație, exemplificare	2 ore
11.	Protocoalele Needham-Schröder(NS) cu <i>shared-key</i> și cu <i>public-key</i> ; sistemul deductiv extins SD-BAN+	Expunere, dezbateri, demonstrație, exemplificare	2 ore
12.	Vulnerabilitățile logicii BAN și posibilitatea unor <i>replay attacks</i> ; logica GNV (Gong, Needham, Yahalom)	Expunere, dezbateri, exemplificare	2 ore
13.	Sintaxa (BNF) GNV , sistemele SD-GNV și (pentru protocoale specifice) SD-GNV+	Expunere, dezbateri, exemplificare	2 ore
14.	Analiza bazată pe logică (GNV) a unor protocoale RFID (RadioFrequencyIDentification); vulnerabilități și extensii GNV	Expunere, dezbateri, exemplificare	2 ore
Bibliografie Referințe principale: <ul style="list-style-type: none"> • D. Monniaux – Analysis of Cryptographic Protocols Using Logics of Belief: An Overview, J. T. I.T., 2006. • R. Stalnaker – On Logic of Knowledge and Belief, Springer Verlag, 2006. • P.C. van Oorschot – Handbook of Applied Cryptography, Carleton University, 2002. • M. Benerecetti, et al. – A Logic of Belief and a Model Checking Algorithm for Security Protocols, 2000. • L. Gong, R. Needham, R. Yahalom – Reasoning about Belief in Cryptographic Protocols, Proc. of the IEEE 1990 Symposium on Security and Privacy, p.234-248. Referințe suplimentare: <ul style="list-style-type: none"> • Site-uri INTERNET care vor fi precizate la primul curs, accesibile din pagina mea web. • T. Kwon, S. Lim – Automation-Considered Logic of Authentication and Key Distribution, Springer Verlag, 2003. • D. Yiqiang – An Improvement of GNV Logic for the Reflection Attacks, Springer Verlag, 1999. • R. Fagin, et al. – Reasoning about Knowledge, M. I. T. Press, 2003.			
8.2	Seminar	Metode de predare	Observații

1.	Sisteme deductive în LP și LP1 ; deducția naturală; satisfiabilitate, teorii logice și teoreme de corectitudine și completitudine	Exemplificare, exerciții	2 ore
2.	Stări, drumuri, structuri Kripke modale și temporale	Exemplificare, exerciții	2 ore
3.	K -logica, B -logica, sistem multiagent formalizat (MAS); stări locale ale agenților, protocoale, drumuri, π -structuri	Exemplificare, exerciții	2 ore
4.	KB -logica	Exemplificare, exerciții	2 ore
5.	O variantă de formalizare simultană a logicilor (care <i>justifică</i> „cantitatea” de <i>încredere acordată unui agent</i>) și MAS	Exemplificare, exerciții	2 ore
6.	Aspecte calitative și cantitative ale verificării anonimității și autenticității pentru participanții la comunicare în sistemele multiagent	Exemplificare, exerciții	2 ore
7.	Studiul generic al unor protocoale didactice simple (Wide-Mouth-Frog sau <i>vot electronic</i>)	Exemplificare, exerciții	2 ore
8.	Studiul generic al unor proprietăți de securitate pentru agenți exprimate prin analiza unor protocoale tratate cu logica BAN	Exemplificare, exerciții	2 ore
9.	Semantica „prinsă” în sintaxa BAN și propoziții de <i>adnotare</i> a textului	Exemplificare, exerciții	2 ore
10.	Demonstratorul Isabelle/HOL ; concepte de bază și utilizare	Exemplificare, exerciții	2 ore
11.	Analiza protocoalelor NS cu Isabelle	Exemplificare, exerciții	2 ore
12.	Exemple de vulnerabilități BAN ; protocoale NS modificate; semantică „înglobată” (în sintaxă) și „embrion” de semantică formală (pentru propozițiile GNV)	Exemplificare, exerciții	2 ore
13.	Exemple de folosire a MCMAS în cazul sistemului deductiv SD-GNV+	Exemplificare, exerciții	2 ore
14.	Logica SvO (Sy verson, vanO orschot), extensie pentru BAN și GNV	Exemplificare, exerciții	2 ore
Bibliografie suplimentară pentru seminar <ul style="list-style-type: none"> • Lomuscio, H. Qu, F. Raimondi, MCMAS v1.0.0: User Manual, 2009. • M. Wenzel, The Isabelle/Isar Reference Manual, 2013, url: http://isabelle.in.tum.de/documentation.html.			

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Masterul de Securitatea Informației este un master dedicat formării unor specialiști în domeniul corespunzător. Disciplina în sine se încadrează în contextul programei analitice a masterului. În privința legăturii cu comunitatea, asociațiile profesionale și angajatorii putem spune că facultatea a creat o legătură directă cu foruri reprezentative ale statului, cum ar fi SRI, STS și SIE. Am participat la organizarea de simpozioane, avem absolvenți angajați de curând (de exemplu la BITDEFENDER Iași) și avem personalități angajate în programe internaționale de profil.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Atât testul scris cât și referatul vor fi evaluate cu note de la 1 la 10.	Test scris + prezentare referat cercetare	50% + 25%
10.5 Seminar	Se vor evalua activități specifice „pe parcurs”; fiecare activitate va fi apreciată cu note de la 1 la 10; se ia în calcul media lor aritmetică	Rezolvări sarcini concrete	25%
10.6 Standard minim de performanță: media ponderată a celor 3 activități principale trebuie să fie ≥ 5 . Aceasta este și condiția de promovare.			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

Data avizării în departament

Director de departament